

Vláda schválila nový návrh zákona o dávce státní sociální pomoci. ReVize dávek ocení ty, kteří se snaží a lépe zacílí na nízkopříjmové domácnosti

18.9.2024 - | KDU-ČSL

„Jde o skutečně zásadní změnu. Současný systém je starý téměř tři dekády, a proto už není dostatečně funkční ani přehledný. Většina domácností v těžké finanční situaci dnes čerpá kombinaci několika různých dávek, což může být ve výsledku složité a komplikované jak pro domácnosti samotné, tak pro stát z hlediska administrativy. Současný systém navíc neobsahuje dostatek motivačních prvků k aktivnímu zlepšování své životní situace. Naším cílem je podpořit snahu občanů se o sebe postarat, nikoliv pouze spoléhat na stát a pasivně čekat na podporu,“ řekl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Komplexní podpora domácnostem v tíživé situaci

Jednotná dávka se bude skládat ze čtyř různých složek, které nabídnou komplexní podporu domácnostem v tíživé finanční situaci. Dávka kombinuje také pasivní podporu nákladů na bydlení a živobytí i aktivní podporu ve formě bonusů za práci a řádnou výchovu dětí. Nový systém bude skutečně motivační a zohlední snahu domácností o dosažení soběstačnosti. Zároveň bude lépe cílit na potřebné, tj. především nízkopříjmové domácnosti a rodiny s dětmi.

Složka živobytí pomůže s úhradou nákladů na základní životní potřeby a její výše bude odvislá od snahy členů domácnosti vymanit se ze závislosti na sociální dávce, v principu vychází z částek existenčního a životního minima. ÚP ČR také zpracuje podpůrný plán těm, pro které je obtížný návrat na trh práce, nebo těm, kteří čelí jiným problémům, jako jsou například vysoké ceny energií nebo dluhy. S úhradou nákladů na bydlení pomůže složka bydlení, u které je předpokladem vlastnictví bytu nebo bydlení na základě smlouvy.

Pracovní aktivita jako jeden z předpokladů pomoci

Úplnou novinkou v dávkovém systému je pracovní bonus, který podpoří pracovně aktivní rodiny. Myslíme však pochopitelně i na ty, kteří z objektivních důvodů pracovat nemohou a řadí se tak mezi zranitelné osoby. V případě, kdy v domácnosti není žádný práceschopný člen a lze tedy předpokládat, že z objektivních důvodů nebudou mít pracovní bonus, bude domácnost zvýhodněna ve složce bydlení, případně ve složce dítě.

V rámci celkové finanční situace domácnosti bude zohledňována i výše úspor na účtech, do které však nebudou započítávány investiční produkty s podporou státu, např. stavební spoření, doplňkové penzijní připojištění, životní pojištění apod. Zároveň platí, že ÚP ČR rozhodně nebude sledovat jednotlivé transakce na účtech, ale půjde primárně o aktuální stav na účtu z důvodu posouzení, zda má žadatel nárok na dávku státní sociální pomoci.

„Lidé, kteří mají úspory a majetky nejsou cílovou skupinou pro sociální dávky, to je třeba si uvědomit. Chceme, aby byla pomoc cílena na ty nejpotřebnější, což nelze ověřit jinak než právě tímto způsobem. Stejně je tomu tak i v případě majetku, který bude též posuzován,“ vysvětlil ministr Jurečka.

Celý proces konstrukce nové dávky byl dlouze konzultován a diskutován s odborníky napříč nejrozličnějšími institucemi či neziskovými sektory. Vycházíme z unikátních dat, které má MPSV k dispozici přímo od cílových skupin dávek, tj. od žadatelů samotných. Právě díky tomu jsme tak schopni novou dávku mnohem lépe zacílit a zpřehlednit současný systém. Předpokládaná účinnost nového zákona je 1. července 2025.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mpsv-vlada-schvalila-novy-navrh-zakona-o-davce-sta>